

Якось запряг селянин волів, навантажив воза пшеницею та й повіз до міста продавати,

— Не щастить нам сьогодні,— каже половий віл до чорного.— Віз важкий, та ще й під гору його тягти...

— Нічого,— відповідає чорний.— Всенький ранок у місті відпочиватимемо та й повернемось упорожні.

— Знаю,— зітхає половий,— але я за жнива так наробився, що вже геть знесилів.

— О нещасний,— відмовляє чорний,— нарікаєш і нарікаєш. А забув, що ми все літо паслися й відпочивали?

Так ішли вони собі потихеньку, аж раптом почули позаду:

Рип, рип, рип...

— Чуєш? — питає половий?

— Чую. То осі риплять.

Рип, рип, рип,— рипіли осі. Рипіли на узвозах і на рівному, відповідаючи на кожен крок волів. А вони, витягши шиї, поволі тягли воза й стиха розмовляли.

Раптом половий віл зупинився:

— Це рипіння по серцю мені скромадить. Слухайте, любі,— обернувся він до осей.— Це ми тягнемо воза, а не ви. Чого ж ви волаєте? Хто почує — подумає, що лише ви працюєте...

І воли поплентались далі.

— Оце нагрімав на них,— каже половий,— ніби й полегшало на душі.

— Аби ж то тільки осі рипіли! — відмовляє чорний.— Є й людей, і звірів чимало, котрі вдають, що вони працюють, мучаться, дбають за все, що без них і світ перевернеться. Насправді ж вони нічого не роблять: інші працюють за них.